

[N. P. Andreasen.]

Ulrich udtalte ved Sagens første Behandling, at han kunde ogsaa tænke sig, hvis det viste sig nødvendigt over for enkelte Brug, at være med til at foretage Ekspropriation.

Det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen fremhævede, at der var Mænd inden for det radikale Venstre, der har indtaget et andet Standpunkt. Maa jeg deroverfor sige, at man har i og for sig aldrig været imod Ekspropriation, det har Jakob E. Lange heller ikke, saa vidt jeg har forstaaet; man har erkendt Berettigelsen af at foretage Ekspropriation, men man har ønsket gennem en dybtgaaende Grundskyldslovgivning at gøre Ekspropriation unødvendig. Det er en helt anden Side af Spørgsmaalet, og i hvert Fald siden det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen er kommet herind, har han jo ikke kunnet ændre dette Forhold.

Det ærede Medlem sagde, at jeg var blevet en stor Mand. Jeg takker for Komplimenten, men føjer det Ønske til, at ogsaa det ærede Medlem maa have Lov til at vokse sig stor.

Vi er, som sagt, godt tilfreds med Lovforslaget i den Form, det nu vil faa, vi tror, Loven vil virke meget tiltredsstillende ude omkring hos de Tusinder af Husmænd, der gennem mange Aar har ventet paa en saadan Lov.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bordning): I Anledning af de Udtalelser, der er faldet, siden jeg sidst havde Ordet, vil jeg gerne fremsætte nogle Bemærkninger. Navnlig vil jeg gerne nedlægge den skarpeste Protest over for en Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen, der betegnede Lovforslaget som Narrestreger. Det virkelige Forhold er, at for sikkert over Halvdelen af de 40 000—50 000 Husmænd, som man maa erkende har for lidt Jord til at drive et Landbrug, som under de nuværende Forhold kan skaffe dem Eksistensen, er Spørgsmaalet om Tillægsjord bitter Alvor. Naar det drejer sig om saa mange Tusinde Landmænd, som har vanskeligt ved at klare sig paa deres Bedrift, maa enhver forstaa, bliver det ikke alene en Sag for de enkelte, men saa bliver det en Sag af meget stor Samfundsbetydning, om man kan hjælpe dem til Tillægsjord, saaledes at de kan faa en mere selvstændig Virksomhed at leve af. Naar *det* maa erkendes, og det tror jeg ogsaa det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen vil erkende, naar han faar Sagen overvejet nærmere, føler jeg mig overbevist om, at det ærede Medlem ikke kan afvise

dette Lovforslag med at sige: det er Narrestreger.

Naar man samtidig maa erkende, at Spørgsmaalet om at skaffe disse Husmænd Tillægsjord, er saa vanskeligt at løse, saa svært at gennemføre for de enkelte paa Grund af de mange forskellige Forhold — ogsaa det Forhold, der blev nævnt før af det ærede Medlem Hr. Sønderup, at mange Husmandsbrug ligger saadan, at de ikke kan faa Tillægsjord fra de større Gaarde —, maa man gaa alle de Veje, der er mulige, for at gennemføre denne vigtige Sag. Det er derfor jeg har taget alt med, baade Støtte til Privatkøb og Sammenlægning endogsaa med større Brug.

Naar det ærede Medlem Hr. Sønderup nu siger, at Lovforslaget, naar det bliver gennemført, vil blive en Skuffelse, vil det vel betyde, at han mener, man ikke faar gennemført tilstrækkeligt af det, man kunde ønske. Men saa forstaaer jeg ikke, at man samtidig kan afvise det, som dog til syvende og sidst, hvis alle andre Veje glipper, kan give Tillægsjord til en Række Husmænd. Derfor vil jeg sige: Det er ikke Narrestreger, men bitter Alvor; det er et meget vigtigt Spørgsmaal, ikke alene for Tusinder af Husmænd, men for hele Samfundet.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Ulrich har Ordet for en kort Bemærkning.

Ulrich: Jeg giver Landbrugsministeren Ret, at det er bitter Alvor for Samfundet, dersom man virkelig med denne Lov i Haanden vil gennemføre en Ekspropriation af Jord til 40 000—50 000 eksisterende smaa Brug; saa vil man samtidig forøge den danske Landbrugsproduktion i en saadan Grad, at det bliver endnu vanskeligere at være Landmand, end det er i Øjeblikket. Derfor vil jeg endnu en Gang henstille til den højtærede Minister at tænke meget dybt over dette Problem og ikke anvende denne Lov, som nu antagelig bliver vedtaget ved et Flertalsdiktatur, mere, end at den ikke bliver til Skade for Samfundet; for skal den anvendes i den Udstrækning, Ministeren ønsker, bliver den til ubodelig Skade for Samfundet.

Jeg maa forstaa det ærede Medlem Hr. N. P. Andreasens Udtalelser saaledes, at Meningen med ikke at føre denne Bestemmelse om Ekspropriation ud i Livet før 1939 var efter hans Opfattelse, at man vilde se, om ikke de andre Midler hjalp tilstrækkeligt. Det har jeg jo hævdet, at de vilde. Hvis de nu gør det, vil det ærede Medlem saa medvirke til, at disse Ekspropriationsbe-